

Είχαμε μόλις επιστρέψει από την Πελοπόννησο. Οι εικόνες καταστροφής ήταν ακόμη πολύ νωπές και οι εμπειρίες τραυματικές. Όταν λοιπόν η Νομαρχία Δράμας μας προσκάλεσε στις 13 του Οκτώβρη στον Α΄ Υπερμαραθώνιο των 100 χιλιομέτρων, που θα διεξήγето στα ορεινά του Παρανεστίου, δεν διστάσαμε καθόλου. Ξύπνησαν μνήμες ζωηρές από το δασικό περιβάλλον μιας Ελλάδας απόμακρης, γεμάτης με απaráμιλλη ομορφιά.

Μετά το 6ήμερο οδοιπορικό της θλίψης, το παρθενικό κάλλος της Ροδόπης απαιτούσε ξαφνικά την αξία της απόλυτης κάθαρσης, ψυχικής και οπτικής.

ΜΕΡΙΚΕΣ ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΑΓΩΝΑ

ωρίς το πρωί, τέλη Σεπτεμβρη στο Παρανέστι. Ο Ορέστης Μπόσκος γεμίζει ως απάνω το ρεζερβουάρ του SUZUKI JIMNY και ξεκινάμε. Ένα - ένα αποκαλύπτονται τα περισσότερα σημεία της μεγάλης διαδρομής: ξεχασμένα μονοπάτια, γεφυράκια σε κοίτες

χειμάρρων, παλιά εγκαταλελειμμένα χωριά, τοπία θεαματικά μέσα σε δάση και χαράδρες. Είναι η Ροδόπη της απόλυτης κυριαρχίας της φύσης και της μηδαμινής μόλυνσης από τις δραστηριότητες του ανθρώπου. Σ' αυτή τη Ροδόπη θα διεξαχθεί σε λίγες μέρες ο μεγάλος αγώνας. Το σκοτάδι μας προλαβαίνει έξω από το Παρθένο Δάσος, να γεμίζουμε τα μπουκάλια μας από την κρυστάλλινη "Πηγή Ζωγράφου", σε υψόμετρο 1300 μέτρων. Νύχτα πια, γυρνάμε στο Παρανέστι.

- *Νομίζω, πως ήρθε η ώρα να γνωρίσεις την Αλίκη Σωτηριάδου, τη Δήμαρχο του Παρανεστίου, μου λέει ο Ορέστης.*

- *Τόσο αργά;*

- *Κανένα πρόβλημα, μου απαντάει ο φίλος μου. Δεν είναι συμβατικό άτομο η Αλίκη.*

Δεν έχει άδικο. Η Αλίκη παρατάει την ηρεμία του σπιτιού της κι έρχεται και μας βρίσκει σ' ένα 20λεπτο.

- *Είναι αλήθεια, ότι επί τρεις μέρες βαδίζατε για 7-8 ώρες τη μέρα; Και ότι διαβήκατε το μεγαλύτερο τμήμα των 100 χιλιομέτρων του αγώνα; την ρωτάω.*

- *Αλήθεια είναι. Όχι όμως μόνον εγώ αλλά όλα τα βασικά μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής.*

- *Για ποιο λόγο να μπειτε εσείς σ' αυτή την τόσο κοπιαστική διαδικασία; επιμένω. Δεν σας ακούσαν οι απόψεις των συμβούλων σας που είναι σχετικοί με το άθλημα;*

- *Θέλαμε να έχουμε προσωπική άποψη για τις συνθήκες που θ' αντιμετωπίσουν σε λίγες μέρες οι αθλητές.*

Δεν χρειαζόταν να ρωτήσω τίποτε παραπάνω. Μέσα σε λίγες λέξεις είχε συνοψίσει όλη την κοσμοθεωρία της η Δήμαρχος του Παρανεστίου. Οραματίστηκε ξαφνικά τη μοίρα αυτής της χώρας αν ο κάθε ηγέτης, μεγάλος και μικρός, φρόντιζε να έχει "προσωπική άποψη" για ό,τι τον αφορά. Δυστυχώς, οι "ασκήσεις επί χάρτου" είναι πολύ ευκολότερες από τις "ασκήσεις επί εδάφους".

ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ

Παρασκευή 12 του Οκτώβρη, παραμονή του μεγάλου αγώνα στο Παρανέστι. Με τον φίλο και συνεργάτη μου, τον φωτογράφο **Πέτρο Κουρούπη**, διανύουμε ως το τελευταίο φως της μέρας δεκάδες χιλιόμετρα μέσα στα βουνά. Επισημαίνουμε όλα τα πιθανά σημεία φωτογράφισης, όχι μόνον από τη διαδρομή του αγώνα αλλά και από ιδιαίτερα σημεία της Ροδόπης. Το βράδυ στο ξενοδοχείο PHILOXENIA μας υποδέχονται εγκάρδια ο παλιός μας φίλος **Σάββας Γεωργιάδης** και η αγαπητή του οικογένεια. Ίδια πάντα θερμή φιλοξενία, όπως 6 περίπου χρόνια πριν, όταν με τον Σάββα τρέχαμε ολημερίς στα ορεινά του Παρανεστίου για το άρθρο. (τεύχος 25, Ιαν.-Φεβ. 2002). Ίδια και τα περιήρημα λουλούδια του στον αύλειο χώρο της μονάδας. Η επέκταση όμως του ξενοδοχείου με την νέα πτέρυγα είναι πρόσφατη. Μια δουλειά εκπληκτική, προσεγγιμένη στην παραμικρή λεπτομέρεια. Είναι μεγάλο προνόμιο να συναντάει κανείς στην απόμακρη περιφέρεια, τόσο ωραίες συνθήκες διαμονής. Αργότερα, σ' ένα ανακαινισμένο ταβερνάκι της μικρής πόλης, έχω τη χαρά να ξαναδώ την καλή μου φίλη **Εύη Τζήμου** από την Νομαρχία Δράμας, μια από τις "ψυχές" της οργανωτικής επιτροπής. Παρούσα και η Αλίκη, δημοσιογράφοι και φωτογράφοι από περιοδικά, εφημερίδες και κανάλια. Κουβέντες, κέφι και κρασάκι ως αργά. Ψάχνω να βρω κανέναν αθλητή. Οι τελευταίοι αποχώρησαν πολλή ώρα πριν. Κάνουν συντήρηση δυνάμεων πριν από την μεγάλη εκκίνηση. Που, αλλοίμονο, είναι στις 6 τα χαράματα. Αν ήταν καλοκαίρι, το χάραμα θα ήταν ειδυλλιακό. Στα μέσα του Οκτώβρη έχει ψύχρα κι είναι θεοσκότεινα.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΓΩΝΑΣ

Αγριο πράγμα να ξυπνάς στις 4 και τέταρτο τα χαράματα, Οκτώβρη μήνα στο Παρανέστι. Πίνουμε με τον Πέτρο βιαστικά λίγο καφέ κι αναχωρούμε. Ένα караβάνι από ετερόκλητα αυτοκίνητα διασχίζουν με τα φώτα αναμμένα τις αλλεπάλληλες στροφές πάνω από το Παρανέστι. Αθλητές, οργανωτές, δημοσιογράφοι, εθελοντές και παρατηρητές σπεύ-

Ώρα **06:32, 13/10/2007**. Ο 1^{ος} Υπερμαραθώνιος Παρθένου Δάσους Παρανεστίου Δράμας ξεκινά.

δουν στο χώρο της αφετηρίας. Το πλάτωμα πάνω από το **Ρέμα Φαρασινού** ποτέ δεν έχει γνωρίσει τέτοιο συνωστισμό.

Γεννήτριες θορυβώδεις, φωνές και οχλαγωγία, προβολείς εκτυφλωτικοί. Ανάμεσά τους οι 88 αθλητές ντυμένοι ελαφρά. Εμείς οι υπόλοιποι τυλιγμένοι στα μπουφάν. Στις 06:20 η γραμματεία ανακοινώνει, ότι η εκκίνηση θα δοθεί σε 10 λεπτά. Τελευταίες μικροκινήσεις των

αθλητών για ξεμουδιασμα και ζέσταμα. Ο χρόνος κυλάει αντίστροφα πια.

Μια φωνή ακούγεται ξαφνικά, που σκεπάζει όλες τις άλλες: *"Δώσετε αυτό τον αγώνα πρώτα για τον εαυτό σας και μετά για το περιβάλλον, γι' αυτή την πανέμορφη γη της Ροδόπης"*. Είναι τα λόγια της Αλίκης, μερικά δευτερόλεπτα πριν απ' την εκκίνηση. Αμέσως μετά ζητωκραυγές, χειροκροτήματα και διάχυτη συγκί-

νηση. Ξεκινάει ο **Α΄ Υπερμαραθώνιος Παρθένου Λάσους Παρανεστίου Δράμας**, στις **06:32** ακριβώς, της **13ης Οκτώβρη του 2007**. Είναι μια ημερομηνία ιστορική για τους ορεινούς αγώνες στην Ελλάδα.

Οι αθλητές ξεκινούν με αλαλαγμούς, σημάδι του ενθουσιασμού και του υψηλού τους ηθικού. Ανάμεσά τους πέντε γυναίκες, παρουσίες όμορφες και γενναίες. Σε λίγα δευτερόλεπτα τους καταπίνει το σκοτάδι. Αρχίζουν την πρώτη διαδρομή, το δύσκολο μονοπάτι ως το Φρακτό, με αναμμένα τα φαναράκια κεφαλής. Κάπου παίρνει το μάτι μου την Εύη Τζήμου και κοντά της την Αλίκη. Τα πρόσωπά τους είναι χαλαρωμένα μετά την ένταση τόσων μηνών. Αμέσως όμως αρχίζει μια άλλη ένταση. Η αγωνία της πετυχημένης διεξαγωγής, του ασφαλούς τερατισμού όλων των αθλητών. Μόνον αν έχει κανείς υπ' όψη του τις ιδιαιτερότητες του συγκεκριμένου αγώνα, μπορεί να αντιληφθεί τη δυσκολία του. Πρόκειται για 100 χλμ. εδάφους ορεινού με σημαντικές υψομετρικές διαφορές, που πρέπει να καλυφθεί χωρίς προγραμματισμένα διαστήματα ανάπαυσης, εκτός από λιγότερες στάσεις ανεφοδιασμού και ανασυγκρότησης. Οι πρώτοι προβλέπεται να τερατίσουν με το φως της μέρας. Οι περισσότεροι όμως θα νυχτώσουν μέσα στα βουνά. Κάποιοι ίσως θα έχουν την τύχη να τρέχουν συντροφιά μ' έναν - δυο συναθλητές τους. Μα κάποιοι άλλοι, με λιγότερες δυνάμεις, θα μείνουν ολομόναχοι, ν' αντιμετωπίσουν τη μοναξιά τους, την κούραση και τη δυσκολία της νύχτας. Με το φαναράκι κεφαλής θα πρέπει να διακρίνουν τα σημάδια στο μονοπάτι. Αλλιώς κινδυνεύουν να χαθούν...

88 άνθρωποι από διάφορα μέρη της Ελλάδας πήραν τη μεγάλη απόφαση και ήδη δοκιμάζουν τις σωματικές και τις ψυχικές τους δυνάμεις στο βουνό. Με την όποια ορειβατική εμπειρία διαθέτω από πολύωρες πορείες - βαδίζοντας όμως και όχι τρέχοντας - υποκλίνομαι μπροστά στην αποφασιστικότητα και το ψυχικό τους σθένος.

Τα μάτια μου συναντιούνται με μια φυσιογνωμία γνωστή. Είναι ο **Λάζαρος Ρήγος**, η μεγάλη ψυχή της διοργάνωσης, ο Διευθυντής του αγώνα. Ξέρω πως ο τίτλος "Διευθυντής" ακούγεται περίεργα για ένα τέτοιο γεγονός. Στο άκουσμα της λέξης φέρνει κανείς στο νου του κοστούμια και γραβάτες. Ο Λάζαρος είναι

Για να λάβει τον διακριτικό τίτλο “Υπερμαραθώνιος” ο αγώνας έπρεπε να έχει συνολική διαδρομή άνω των 100 κλμ. Διεξήχθη σε μερικά από τα κορυφαία σε ομορφιά τοπία και μονοπάτια. Έτσι, αθλητές, διοργανωτές και πλήθος κόσμου είχαν την δυνατότητα να γνωρίσουν από κοντά τα μαγευτικά τοπία της Κεντρικής Ροδόπης.

Σταθμός Αϊ-Γιάννη. Η οργάνωση του αγώνα ήταν υποδειγματική.

Διευθυντής με ορειβατικά άρβυλα και φόρμες, αθλητής και ο ίδιος, που από τις αρχές της δεκαετίας του '80 τρέχει στα βουνά. Αυτός εξέλιξε από το 2004 τον Μαραθώνιο του Ολύμπου, τον περίφημο OLYMPUS MARATHON. Κι είναι αυτός που εμπνεύστηκε ένα χρόνο πριν, αυτό τον πρωτόγνωρο για τα Ελληνικά δεδομένα αγώνα, με τη συμπαράσταση του συνεργάτη του **Δημήτρη Γεωργίου**. Ο Λάζαρος την ήξερε από παλιά την περιοχή. Την γνώρισε καλύτερα με τη βοήθεια του **Ορέστη Μπόσκου**, του "βουνολόγου" όπως τον ξέρουν. Τις πρώτες σκέψεις του τις συζήτησε ο Λάζαρος με την Εύη Τζήμου από τη Νομαρχία Δράμας. Βρήκε αμέριστη συμπαράσταση απ' αυτό το στέλεχος, που χρόνια τώρα προσφέρει τεράστιες υπηρεσίες στα τουριστικά πράγματα της Δράμας. Αμέσως μετά τη σκντάλη παίρνει η Δήμαρχος Αλίκη. Κινητοποιεί τους πάντες και τα πάντα, από τους "υψηλά ιστάμενους" ως τους εθελοντές - μικρά παιδιά, από μεγάλες επιχειρήσεις ως τους μικρούς επαγγελματίες του τόπου της και πληθώρα ακόμη δημοσίων υπηρεσιών και μέσων ενημέρωσης. Μεγάλες οι δυσκολίες, πολλές οι αρχικές αμφισβητή-

σεις, ακόμη όμως μεγαλύτερο το όραμα που είναι μπροστά. Προσωπική και οικογενειακή ζωή σχεδόν "θυσιάζονται", η Αλίκη όμως... καλά κρατεί.

Ο Λάζαρος από τη μεριά του με το επιτελείο του δουλεύουν ασταμάτητα. Σχεδιάζουν στο χάρτη και υλοποιούν στο έδαφος. Διανοίγουν και σηματοδοτούν μονοπάτια, επιλέγουν τις διαδρομές στα κορυφαία σημεία της Ροδόπης, πειραματίζονται συνεχώς για να μην αφήσουν τίποτε στην τύχη, τρέχει ο Λάζαρος για πρώτη φορά το Μάιο όλη τη διαδρομή και σημειώνει τους ενδιάμεσους και τον συνολικό χρόνο (κάτι που επανέλαβε και δυο εβδομάδες πριν τον αγώνα). Βγαίνουν μ' αυτόν τον τρόπο πολύτιμα συμπεράσματα, γίνονται τροποποιήσεις και βελτιώσεις. Ειδοποιούνται οι αθλητές, τους κοινοποιούνται οι όροι συμμετοχής που υπακούουν σε κριτήρια αυστηρά, λαμβάνεται μέριμνα για τη διαμονή και διατροφή τους. Σιγά - σιγά ευαισθητοποιείται το σύνολο της τοπικής κοινωνίας, όλοι θέλουν να είναι παρόντες στο μεγάλο προσκλητήριο για την ανάδειξη του τόπου τους, και σήμερα, ένα χρόνο μετά, ο μεγάλος αγώνας βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη.

ΑΛΛΟΙ ΜΕ ΤΖΙΠ ΠΗΓΑΙΝΑΝΕ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΜΕ ΤΑ ... ΠΟΔΙΑ

■ ενκίναμε με το τζιπ του **Διαμαντή Γκλα-βόπουλου** με κατεύθυνση προς Φρακτό. Παλιός φίλος ο Διαμαντής, ακόμη από το άρθρο του "Φαλακρού" (τεύχος 15, χειμώνας 1999). Δεινός σκιέρ, δάσκαλος σκι, λάτρης του βουνού και της περιπέτειας, με ορειβατικό καταφύγιο - ξενώνα στον ορεινό οικισμό "**Δεν-τράκια**", έξω από τη Δράμα (τηλεφ. **6979-383409** και **25210 24134**).

Φτάνουμε στο **Σταθμό 4**, του **Αη Γιάννη**. Ψύχρα πρωινή, στο δρόμο καίει μια καλή φωτιά. Κόσμος πολύς, εθελοντές, σημειωτές και χρονομέτρες, στρα-τιώτες, ιατροφαρμακευτικό υλικό και όλα τα απαραίτητα εφόδια για τους αθλητές, τρόφιμα, νερά, χυμοί και γλυκά. Αρκούμαστε σ' ένα καφεδάκι Ελληνικό, όρθιοι δίπλα στη φωτιά. Ύστερα ανηφορίζουμε αργά για τον **Σταθμό της Ζαγκραντένιας**. Βρίσκεται ακριβώς πάνω από το Δασικό Εργοτάξιο του Φρακτού, σε υψομ. **1370** μέτρων, 23 χλμ. από το σημείο εκκίνησης. Είναι νωρίς ακόμα για να εμφανισθούν οι πρώτοι αθλητές.

Αποφασίζουμε λοιπόν μια πρωινή περιπλάνηση στο θρυλικό "**Παρθένο Δάσος του Φρακτού**" ("**Ζαγκραντένια**"). Διασχίζουμε τους δασικούς δρόμους, επισημαίνουμε τα ονειρεμένα μονοπάτια που έχουν συμπεριληφθεί στη διαδρομή του αγώνα, με τα κρυστάλλινα μικρορρέματα, τα ξύλινα γεφυράκια, το παχύ στρώμα των καφεκίτρινων ξερόφυλλων. Σημύδες, οξιές, έλατα και ερυθρελάτες, φράξοι και γάβροι, ιτιές και πλατάνια, πολλά είδη πεύκων και ανάμεσά τους η σπάνια "**πενταβέλονη**", οπωροφόρα δέντρα με μικρά φρούτα του δάσους, θάμνοι, μανιτάρια, φτέρες και λουλούδια, υψώνονται από τη βρεγμένη γη ελεύθερα, άναρχα, ανέγγιχτα από χέρι

ανθρώπου τις τελευταίες δεκαετίες, δημιουργώντας αυτό το θαύμα της Ελληνικής φύσης, το κόσμημα της Ροδόπης.

Καταλήγουμε στη θέση "**Πανόραμα**", με την πηγή νερού και το ξύλινο κιδόκι του Δασαρχείου Δράμας. Είναι, πιθανότατα, ένα από τα πιο θαυματικά δασικά τοπία, που μπορεί κάποιος ν' αντικρίσει στην Ελλάδα. Κάτω χαμηλά, αθέατο μέσα στην κατάφυτη χαράδρα, βρίσκεται το αρχικό μονοπάτι της διαδρομής του αγώνα. ολόγυρα δεσπόζουν πελώριοι βραχώδεις σχηματισμοί, χαοτικά φαράγγια, εκρηκτικά φθινοπωρινά χρώματα του δάσους. Οι απαράμιλλες αυτές εικόνες, η απόλυτη

Η αθρόα συμμετοχή των εθελοντών, από τις νεαρές ακόμη ηλικίες του Παρανεστίου, ήταν καθοριστική για την ομαλή διεξαγωγή του αγώνα.

γαλήνη, μας αιχμαλωτίζουν για πολύ περισσότερο από τον προϋπολογισμένο χρόνο. Όταν επιστρέφουμε στο Σταθμό 3 της Ζαγκραντένιας μια μεγάλη ομάδα από τους πρώτους αθλητές κατηφορίζει ήδη προς τον Σταθμό του Αη-Γιάννη.

Προσπερνάμε αργά έναν - έναν τους αθλητές. Παρ' όλη όμως την προσοχή μας όλο και κάποια σκόνη τους μολύνει τα πνευμόνια, κάτι που μας γεμίζει με αισθήματα ενοχής. Αυτοί οι άνθρωποι μοχθούν για τον ωραίο τους αγώνα. κι εμείς πηγαυοερχόμαστε στους δασικούς δρόμους, με την άνεση και τον μηδενικό κόπο που μας εξασφαλίζει το αυτοκίνητο. Δεν σταματάμε στον Αη-Γιάννη, συνεχίζουμε δυτικά για τον **Σταθμό 5**, με την ντόπια ονομασία "**Γιουμουρλού**".

Βρισκόμαστε ήδη στις παρυφές του **Δάσους Ελατιάς**, του φημισμένου "**Καρά-Ντερέ**". Ο Σταθμός θυμίζει υπαίθρια κατασκήνωση, με μεγάλο συνωστισμό και άφθονα εφόδια. Εκτός από τα παντοειδή σάντουιτς και γλυκίσματα,

δεν λείπουν και κάποια ιδιαίτερα εδέσματα, όπως ζεστή φασουλάδα και μπιφτέκια. Κάποιος αθλητής μόλις έχει αδειάσει ένα πιάτο φασουλάδα, ενώ ένας άλλος έχει δώσει επιτυχή μάχη μ' ένα τεράστιο μπιφτέκι. Αναρωτιέμαι πώς θα μπορέσουν να συνεχίσουν. Οι περισσότεροι, πάντως, είναι πολύ λιποί. Αρκούνται σε μερικές μπουκιές και διάφορα υγρά.

Μέχρι τον επόμενο **Σταθμό 6**, στην περιοχή του παλιού συνοικισμού "**Αλίκοι**", ο δρόμος είναι δύσβατος, ακόμη και για τζιπ. Λίγο αργότερα όμως ο δρόμος γίνεται τελείως απαγορευτικός για όλα τα οχήματα. Οι αθλητές κινούνται επιτέλους μόνοι και απερίσπαστοι, παίρνουν τη μικρή τους εκδίκηση απέναντι σε τροχοφόρα και επωχούμενους. Στο **Σταθμό 7** λοιπόν, στο "**Μέγα Ρέμα**", όπως άλλωστε και στον **Σταθμό 1**, στο "**Ρέμα Φαρασινό**", όλα τα εφόδια έχουν μεταφερθεί στα χέρια από τις **Ομάδες Εθελοντών**.

Γύρω στις δωδεκάμιση μας βρίσκουν οι πρώτες ψυχάλες της βροχής. Ένα 20λεπτο πριν από τις

Μεγάλα τμήματα της διαδρομής περιλαμβάνουν μονοπάτια απαράμιλλης ομορφιάς. (αριστερά)

Ο πρώτος νικητής Δημήτρης Βενετικίδης διασχίζει τρέχοντας το πέτρινο γεφυράκι πριν από τον μεγάλο ανήφορο που τον περιμένει αμέσως μετά ως τον Σταθμό της Όξιας.

Από τη θέση ΠΑΝΟΡΑΜΑ στο Παρθένο Δάσος Φρακτού.

Από τα παράθυρα του παλιού σπιτιού της μια ηλικιωμένη κάτοικος του Παρανεστίου παρακολουθεί τα τελευταία μέτρα πριν τον τερματισμό. Γί' αυτήν είναι πρωτόγνωρο γεγονός.

2 ανοίγουν ξαφνικά οι καταρράχτες του ουρανού. Η μπόρα κρατάει ένα 5λεπτο, αμέσως μετά βγαίνει ήλιος λαμπρός.

4 λεπτά μετά τις 2 φτάνουν ταυτόχρονα στο **Σταθμό 8 της Ζαρκαδιάς** οι δυο πρώτοι αθλητές. Είναι οι φίλοι **Δημήτρης Βενετικίδης** και **Παναγιώτης Ιωαννίδης**, που σ' όλη τη διαδρομή τρέχουν μαζί. Έχουν ήδη διανύσει **73 χλμ.**, πάνω από τα 2/3 της συνολικής διαδρομής, σε χρόνο **7 ώρες και 31 λεπτά**. Η μέση ωριαία ταχύτητά τους επί επτάμιση ώρες είναι **9.73 χλμ!** Όχι σε επίπεδο εδάφους. Αλλά σε δασικούς δρόμους και δύσβατα μονοπάτια, με μεγάλες υψομετρικές διαφορές!

Μετά τον Σταθμό της Ζαρκαδιάς μεσολαβούν μερικές εκατοντάδες μέτρα ασφαλτόδρομου, ύστερα 1 χλμ. δασικού δρόμου προς "**Λεπίδα**",

μονοπάτι, παλιό πέτρινο γεφυράκι και αμέσως μετά μια συνεχής ανάβαση 600 σχεδόν μέτρων ως τον **Σταθμό 9 της Οξυάς**. Εκεί δεν φτάνουν αυτοκίνητα.

Ακολουθεί ο **Σταθμός της Σίλλης**, σ' αυτό το πανέμορφο ορεινό χωριό με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, που κατοικείται μόνον από ένα ηλικιωμένο ζευγάρι, τον **μπάρμπα-Μιχάλη** και τη **Φεγγούλα**.

Κατά διαστήματα βρέχει δυνατά. Δεν ξέρω τι περισεύει στα κορμιά των αθλητών, ο ιδρώτας ή η βροχή. Φτάνουμε στον Σταθμό 11, στο νεότευκτο γεφυράκι του **Αρκουδορέματος**, κατασκευασμένο από σίδηρο και ξύλο σε χρόνο ρεκόρ για τις ανάγκες του αγώνα.

Στις 4 και 28' περνάει το γεφύρι ο Δημήτρης Βενετικίδης. Μαζί του είναι και ο διευθυντής

του αγώνα, ο Λάζαρος ο Ρήγος. Θα τον συνοδέψει και πάλι στα τελευταία 2 χλμ. πριν το Παρανεόσι. "Είμαστε φίλοι από το 1992, θα μου πει αργότερα. Έχουμε τρέξει μαζί αμέτρητα χιλιόμετρα, μέσα και έξω απ' την Ελλάδα. Τον συνόδεψα για μια μικρή ηθική συμπαράσταση."

Τους προλαβαίνω και τους δυο στο άχαρο ασφάλτινο κομμάτι, από το χωριό **Ξάγναντο** ως το Παρανεόσι. Στα όρια της κομόπολης ο Λάζαρος αποχωρεί, πηγαίνει στη γραμμή τερματισμού να υποδεχθεί τον φίλο του, **που τερματίζει πρώτος.**

Εκατοντάδες άνθρωποι χειροκροτούν τον πρώτο νικητή, που τερματίζει με τα δύο του χέρια σηκωμένα ψηλά, γελαστός και ευτυχισμένος. Η Αλίχη τον αγκαλιάζει και τον φιλάει. Η δική της ευτυχία είναι μεγαλύτερη.

Την ίδια υποδοχή με τον πρώτο επιφυλάσσει το πλήθος 3' αργότερα και στον δεύτερο νικητή, τον **Κώστα Σταμούλη**. Ο μικρός του γιος τον αγκαλιάζει περήφανος. Ίσως κάποτε βαδίσει στα χνάρια του πατέρα του.

Ο κόσμος όμως του Παρανεοσίου δεν το κουνάει από την θέση του. 20 λεπτά αργότερα τερματίζει ο τρίτος αθλητής, ο **Παναγιώτης Ιωαννίδης**. Την ίδια υποδοχή κι αυτός. Αν κάποιος δεν γνώριζε, θα νόμιζε πως ήταν **αυτός** ο πρώτος νικητής. Το ίδιο συμβαίνει και στην συνέχεια. Σε κάθε αθλητή που τερματίζει, το πλήθος επιφυλάσσει υποδοχή ήρωα. Και μάλιστα, όσο πιο πολύ πέφτει το σκοτάδι, τόσο περισσότερο μοιάζει ο κόσμος να εκτιμά την υπερπροσπάθεια των αθλητών, που τους πρόλαβε η νύχτα μέσα στα βουνά. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα διακρίνεται από μακριά το φαναράκι κεφαλής κάποιου αθλητή. Τον ακολουθούν τρέχοντας μαζί του ως τη γραμμή του τερματισμού, εφτά-οχτώ

αγαράκια και κοριτσάκια, εθελοντές που ως αυτή την ώρα εξακολουθούν να προσφέρουν ακόμα.

Για κάποιους άλλους αθλητές η περιπέτεια συνεχίζεται όλη τη νύχτα. Όπως συνεχίζεται η αναμονή της Αλίχης και άλλων συνεργατών

Ο δεύτερος νικητής Κώστας Σταμούλης σ' ένα στιγμιότυπο του μεγάλου αγώνα.

Λίγα χλμ. μετά το Παρανεότι προβάλλει ο περίφημος καταρράκτης της Αγ. Βαρβάρας.

της μέχρι τον τερατισμό και του τελευταίου. Που κάνει την εμφάνισή του λίγο μετά τις πεντέμιση τα χαράματα **23 ώρες και 5 λεπτά** μετά την εκκίνηση του αγώνα.

-Και έμεινες εδώ *όλη τη νύχτα*; ρωτάω την επόμενη μέρα την Αλίκη.

-Δεν θα μπορούσα ν' απουσιάζω. Άλλωστε η συγκίνηση που ένιωσα με την εμφάνιση και του τελευταίου δεν περιγράφεται με τίποτε. Ήταν ο **Κυριάκος Κυριακόπουλος**. Αυτός ήταν ο μεγάλος ήρωας. Που άντεξε, χωρίς να λυγίσει, *όλη την μοναξιά και την κούραση της νύχτας*.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Αυτή είναι η επιγραμματική μας άποψη για το μεγάλο εγχείρημα, που μόλις ολοκληρώθηκε στο Παράνεσι. Ψάχνουμε να βρούμε μερικές μικροπαράλειψεις. Εκτός από την καθυστερημένη -κατά μισή ώρα- εκκίνηση και κάποιες ελάχιστες ασαφείς σηματοδοτήσεις, δεν μπορούμε να βρούμε τίποτε άλλο. Η τεράστια κινητοποίηση τόσων πολλών ετερόκλητων

παραγόντων -φορείς, υπηρεσίες, χορηγοί, τοπική κοινωνία, αθλητές, εθελοντές- απεδείχθη πέρα για πέρα επιτυχής.

Παρατηρώ όλο το πλήθος που έχει κατακλύσει κάθε γωνιά της πλατείας για την **Τελετή της Απονομής** στο Παράνεσι. Η μικρή ακριτική πόλη ζει -δικαιολογημένα- στιγμές ενθουσιασμού και περηφάνειας. Στην εξέδρα είναι συγκεντρωμένοι οι βασικοί συντελεστές του αγώνα. Ακούω τους χαιρετισμούς της Αλίκης, του Νομάρχη Δράμας του Λάζαρου Ρήγου και τόσων άλλων. Δύσκολα μπορούν να κρύψουν τη συγκίνησή τους που, πολύ εύκολα μεταδίδεται σε όλους μας.

Εκτός από τα μετάλλιά τους οι αθλητές φορούν στα κεφάλια τους στεφάνια. Όχι δάφνινα αλλά **δρυός**, αφού η δρυς είναι το δέντρο που κυριαρχεί στο Παράνεσι.

Ολόψυχα ευχόμαστε σ' όλους αυτούς τους ωραίους ανθρώπους να ζήσουν ακόμη ωραιότερες στιγμές -και μαζί μ' αυτούς κι εμείς- τον επόμενο Οκτώβρη στον **Δεύτερο Υπερμαραθώνιο**.

Διατυπώνουμε παράλληλα μία πρόταση που με

Ο Λάζαρος Ρήγος συνοδεύει στα τελευταία κλμ. τον καλό του φίλο Δημήτρη Βενετικίδη.

ΦΩΤ. Θ. ΜΠΑΣΓΙΟΥΡΑΚΗΣ

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙ

- ◆ ΑΘΗΝΑ
715 ΧΛΜ.
- ◆ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
192 ΧΛΜ.
- ◆ ΔΡΑΜΑ
42 ΧΛΜ.
- ◆ ΚΑΒΑΛΑ
80 ΧΛΜ.
- ◆ ΞΑΝΘΗ
47 ΧΛΜ.
- ◆ ΚΟΜΟΤΗΝΗ
105 ΧΛΜ.

ΔΗΜΟΣ ΠΑΡΑΝΕΣΤΙΟΥ
ΤΗΛ 25240-22127/22570
FAX 25240-22333

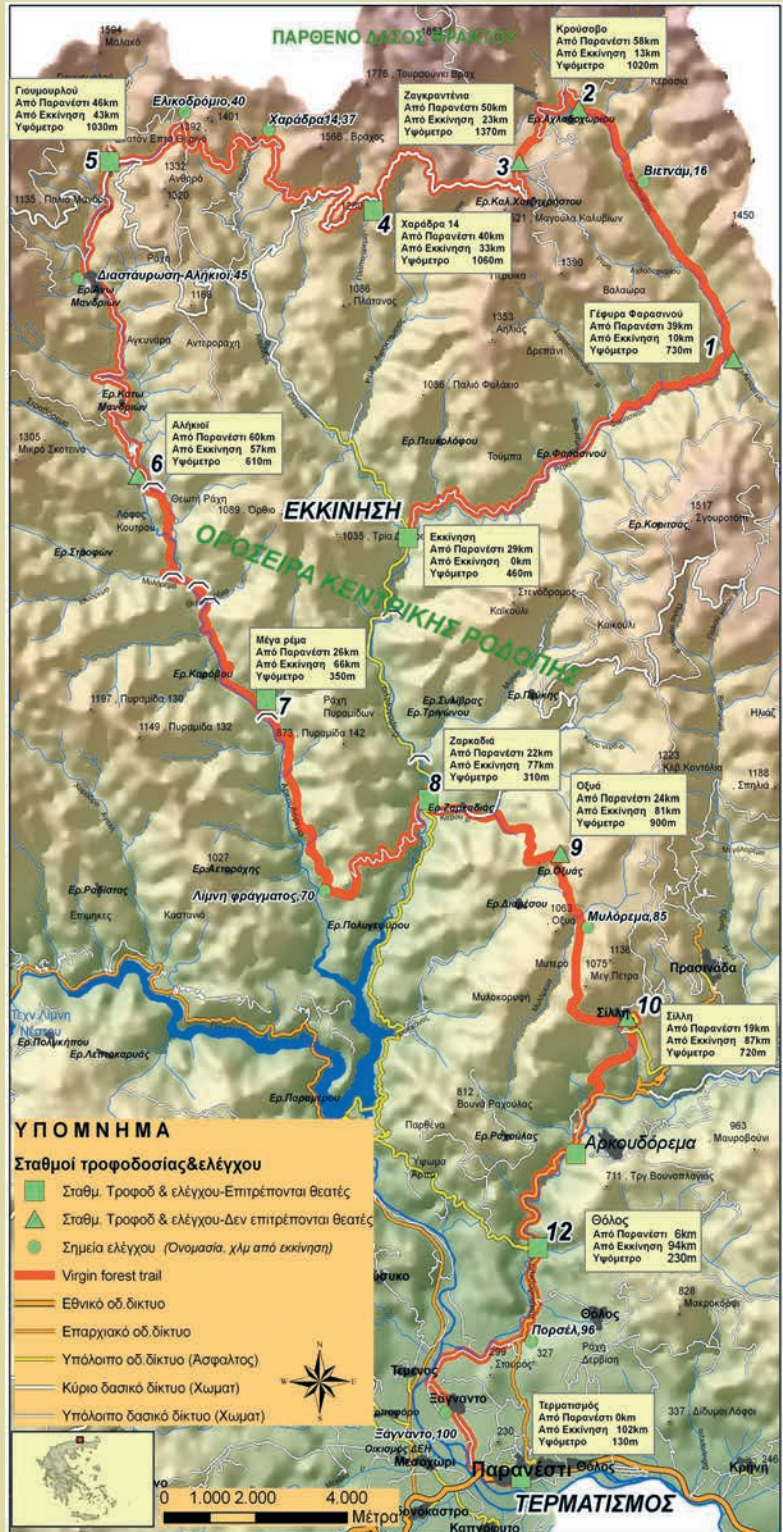
ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΤΗΛ/FAX 25240-21010

ΔΙΑΜΟΝΗ

- ◆ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΡΗΙΛΟΧΕΝΙΑ
25240 22001
- ◆ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΝΕΣΣΟΣ 25240-21021

Αναλυτικές πληροφορίες για τον αγώνα στην ιστοσελίδα:
www.vft.gr

Ο αγώνας διεξήχθη Β. του Παρανεστίου στην Οροσειρά της Κεντρικής Ροδόπης, που περιλαμβάνει και το περίφημο Παρθένο Δάσος Φρακτού.

Χάρτης του Αγώνα με απεικόνιση της συνολικής διαδρομής (ΑΡΧΕΙΟ : Νομ. Αυτοδ. Δράμας)

την υπάρχουσα ήδη τεχνογνωσία, δεν θα ήταν δύσκολο να υλοποιηθεί. Την διοργάνωση ενός ΠΕΖΟΠΟΡΙΚΟΥ ΥΠΕΡΜΑΡΑΘΩΝΙΟΥ, 2ήμερης ή και 3ήμερης διάρκειας, που θα έδινε την δυνατότητα σ' ένα μεγάλο αριθμό πεζοπόρων -και όχι απαραίτητα αθλητών- να γνωρίσουν τα μονοπάτια και την θαυμάσια φύση της Ροδόπης. Ο Δήμος Παρανεστίου μπορεί να εξελιχθεί σ' έναν πεζοπορικό παράδεισο, ένα προπύργιο αγάπης και προστασίας της φύσης, στις μέρες τούτες, που περισσότερο από κάθε άλλη φορά είναι απαραίτητο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θερμές ευχαριστίες οφείλονται Στη Δήμαρχο Παρανεστίου **Αλίκη Σωτηριάδου**. Στη Νομαρχία Δράμας και προσωπικά στην **Εύη Τζήμου** και στον **Γιάννη Σταφυλάκη**. Στον Διευθυντή του Υπερμαραθώνιου **Λάζαρο Ρήγο**. Στους καλούς φίλους **Ορέστη Μπόσκο** και **Διαμαντή Γκλαβόπουλο**. Τέλος στον **Σάββα Γεωργιάδη** και στην οικογένειά του, για την υπέροχη πάντα φιλοξενία τους στο ξενοδοχείο PHILOXENIA. e

Η μεγάλη στιγμή του τερματισμού για τον πρώτο νικητή Δημήτρη Βενετικίδη, 51 ετών. Περιχαρείς και οι δυο, ο πρώτος Δημήτρης Βενετικίδης και η Δήμαρχος Παρανεστίου Αλίκη Σωτηριάδου. (αριστερά επάνω)

Ο Διευθυντής του αγώνα Λάζαρος Ρήγος εν μέσω των πρώτων νικητών και μελών της Οργανωτικής Επιτροπής κατά την Τελετή της Απονομής. (αριστερά κάτω)

1ος Υπερμαραθώνιος Παρθένου Δάσους Παρανεστίου Δράμας

Για την ιστορία αναφέρουμε τα ονόματα και τους χρόνους των 5 πρώτων νικητών

1. Βενετικίδης Δημήτριος / Χρόνος : 11.05.28
2. Σταμούλης Κωνσταντίνος / Χρόνος : 11.08.35
3. Ιωαννίδης Παναγιώτης / Χρόνος : 11.25.31
4. Αρκουμάνης Θεοφάνης / Χρόνος : 12.06.23
5. Δρούγιας Χρόνης / Χρόνος : 12.09.46